

2020/2613(RSP)

9.6.2020

VOORONTWERP VAN RESOLUTIE

naar aanleiding van vragen met verzoek om mondeling antwoord
B9-0000/2020 en B9-0000/2020

ingediend overeenkomstig artikel 136, lid 5, van het Reglement

over de uitvoering van de EU-waterwetgeving
(2020/2613(RSP))

**Christophe Hansen, Sara Cerdas, Nicolae Ștefănuță, Marco Dreosto,
Martin Häusling, Joanna Kopcińska, Malin Björk, Eleonora Evi**
namens de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

Resolutie van het Europees Parlement over de uitvoering van de EU-waterwetgeving (2020/2613(RSP))

Het Europees Parlement,

- gezien Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (de kaderrichtlijn water)¹,
 - gezien Richtlijn 2006/118/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand (de grondwaterrichtlijn)²,
 - gezien Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid tot wijziging en vervolgens intrekking van de Richtlijnen 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG en 86/280/EEG van de Raad, en tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad (de richtlijn inzake milieukwaliteitsnormen)³,
 - gezien Richtlijn 2007/60/EG over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's (de overstromingsrichtlijn)⁴,
 - gezien Richtlijn 91/271/EEG van de Raad van 21 mei 1991 inzake de behandeling van stedelijk afvalwater⁵,
 - gezien de geschiktheidscontrole van de kaderrichtlijn water en de overstromingsrichtlijn⁶,
 - gezien de evaluatie van de Richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater⁷,
 - gezien de Verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake minimumeisen voor hergebruik van water⁸,
- gezien het voorstel van de Commissie voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (herschikking)⁹,
- gezien zijn resolutie van 28 november 2019 over de noodsituatie op het gebied van

¹ PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1.

² PB L 372 van 27.12.2006, blz. 19.

³ PB L 348 van 24.12.2008, blz. 84.

⁴ PB L 288 van 6.11.2007, blz. 27.

⁵ PB L 135 van 30.5.1991, blz. 40.

⁶ SWD(2019) 439 en de samenvatting in SWD(2019) 440.

⁷ SWD(2019) 700 en de samenvatting in SWD(2019) 701.

⁸ Op dit moment in behandeling in de plenaire vergadering.

⁹ COM(2017) 753 final van 1 februari 2018.

klimaat en milieu¹⁰,

- gezien het verslag van het Europees Milieuagentschap getiteld over het milieu in Europa – toestand en verkenningen 2020: kennis voor de overgang naar een duurzaam Europa¹¹,
- gezien de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité, en het Comité van de Regio's over de Europese Green Deal¹²,
- gezien de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030¹³,
- gezien de “van boer tot bord”-strategie¹⁴,
- gezien het zevende milieuactieprogramma¹⁵,
- gezien de mededeling van de Commissie over het Investeringsplan voor een duurzaam Europa¹⁶,
- gezien de mededeling van de Commissie van 11 maart 2020 over een nieuw actieplan voor een circulaire economie – voor een schoner en concurrerender Europa¹⁷,
- gezien de mededeling over het moment van Europa: herstel en voorbereiding voor de volgende generatie¹⁸,
- gezien de mededeling van 11 maart 2019 over de strategische aanpak van de Europese Unie van geneesmiddelen in het milieu¹⁹,
- gezien de gezamenlijke studie van de Europese Commissie en de OESO van mei 2020 over de financiering van de watervoorziening, sanitaire voorzieningen en bescherming tegen overstromingen – uitdagingen in de EU-lidstaten en beleidsopties²⁰,
- gezien de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de VN en in het bijzonder

¹⁰ Document 2019/2930(RSP).

¹¹ Beschikbaar op <https://www.eea.europa.eu/publications/soer-2020>

¹² COM(2019) 640.

¹³ COM(2020) 380.

¹⁴ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's “Een “van boer tot bord”-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem, COM(2020) 381 final van 20 mei 2020.

¹⁵ Besluit nr. 1386/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2013 inzake een nieuw algemeen milieuactieprogramma voor de Europese Unie voor de periode tot en met 2020 “Goed leven, binnen de grenzen van onze planeet”, PBL 354 van 28.12.2013, blz. 171.

¹⁶ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's “Investeringsplan voor een duurzaam Europa – Investeringsplan voor de Europese Green Deal” COM(2020) 21 final van 14 januari 2020.

¹⁷ COM(2020) 98.

¹⁸ COM(2020) 456.

¹⁹ COM(2019) 128.

²⁰ Beschikbaar op <http://www.oecd.org/environment/financing-water-supply-sanitation-and-flood-protection-6893cdac-en.htm>

- duurzameontwikkelingsdoelstelling 6 inzake schoon water en sanitaire voorzieningen²¹,
- gezien het Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services van het IPBES van mei 2019²²,
 - gezien het Europees burgerinitiatief “Right2Water”²³,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio’s van [1 juli 2020] over de geschiktheidscontrole van de kaderrichtlijn water, de grondwaterrichtlijn, de richtlijn inzake milieukwaliteitsnormen en de richtlijn inzake overstromingen²⁴,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 12 december 2018 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake minimumeisen voor het hergebruik van water (doorlopend programma)²⁵,
 - gezien artikel 136, lid 5, en artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
 - gezien de mondelinge vragen aan de Raad en de Commissie over de uitvoering van de EU-waterwetgeving²⁶,
 - gezien de ontwerpresolutie van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid,
- A. overwegende dat water een onvervreemdbaar collectief goed is, dat essentieel is voor het leven, en dat waterbeheer een belangrijke rol vervult in het behoud van de ecosysteemdiensten van de EU, evenals in het grondstoffengebruik en de economische productie; overwegende dat Europa een effectieve respons moet vinden op de uitdagingen op het gebied van water en bestaande waterreserves doelmatig moet beheren, aangezien deze rechtstreeks van invloed zijn op de menselijke gezondheid, energieproductie, landbouw en voedselzekerheid;
- B. overwegende dat de kaderrichtlijn water een kader vaststelt om 110 000 oppervlaktewaterlichamen in de EU te beschermen, waarbij het streven is uiterlijk in 2015 een “goede ecologische en chemische status” te bereiken; overwegende dat in de geschiktheidscontrole grote tekortkomingen zijn vastgesteld bij de uitvoering van de EU-waterwetgeving en is vastgesteld dat het onwaarschijnlijk is dat de status voor de deadline in 2027 wordt bereikt;
- C. overwegende dat slechts 38 % van de oppervlaktewateren in een goede chemische toestand verkeerd en slechts 40 % in een goede ecologische toestand of goed ecologisch potentieel verkeert;

²¹ In Resolutie 70/1, die op 25 september 2015 is aangenomen door de Algemene vergadering over “Onze wereld transformeren: Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling”.

²² Mondiaal evaluatieverslag over biodiversiteit en ecosysteemdiensten van het intergouvernementeel platform voor wetenschappen beleid inzake biodiversiteit en ecosysteemdiensten, beschikbaar op <https://ipbes.net/global-assessment>

²³ www.right2water.eu

²⁴ <https://cor.europa.eu/nl/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-541-2020>

²⁵ PB C 110 van 22.3.2019, blz. 94.

²⁶ O [000XXX/YYYY] en O [000XXX/YYYY].

- D. overwegende dat het nuttige effect van de kaderrichtlijn water afhangt van de tenuitvoerlegging ervan door de lidstaten;
- E. overwegende dat wateronttrekking zorgt voor grote druk op de wateren in de EU; overwegende dat ongeveer een kwart van het water dat wordt omgeleid van de natuurlijke omgeving voor landbouw wordt gebruikt; overwegende dat overeenstemming is bereikt over de nieuwe verordening hergebruik van water, die het hergebruik van gezuiverd stedelijk afvalwater voor landbouwirrigatie zal vergemakkelijken;
- F. overwegende dat de belangrijkste puntbron van waterverontreiniging in de EU de lozing van ongezuiverd of niet naar behoren behandeld stedelijk en/of industrieel afvalwater is; overwegende dat de belangrijkste bron van diffuse waterverontreiniging de landbouw is, door het vrijkomen van nutriënten, bestrijdingsmiddelen en andere vervuulende stoffen;
- G. overwegende dat het van cruciaal belang is de chemische verontreiniging van oppervlakte- en grondwater waar mogelijk bij de bron aan te pakken, aangezien dit de meest kosteneffectieve maatregel is;
- H. overwegende dat in de geschiktheidscontrole werd vastgesteld dat de kaderrichtlijn water voldoende prescriptief is ten aanzien van de aan te pakken belasting, en ook flexibel genoeg is om de uitvoering ervan zo nodig te versterken in het licht van nieuwe uitdagingen die niet in de richtlijn worden genoemd zoals klimaatverandering, waterschaarste en opkomende verontreinigende stoffen;
- I. overwegende dat de biodiversiteit in zoete wateren in Europa wordt bedreigd; overwegende dat gezonde en veerkrachtige zoetwaterecosystemen beter in staat zijn de gevolgen van klimaatverandering op te vangen en zich daaraan aan te passen;
- J. overwegende dat een derde van de Europese landen lijdt onder waterschaarste, dat wil zeggen dat zij per hoofd van de bevolking jaarlijks minder dan 5000 m³ water hebben²⁷;
- K. overwegende dat water een essentieel element is in de voedselketen; overwegende dat grond- en oppervlaktewateren van goede kwaliteit noodzakelijk zijn voor het bereiken van een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem zoals omschreven in de “van boer tot bord”-strategie;
- L. overwegende dat er op dit moment in Europa meer dan 21 000 waterkrachtcentrales zijn; overwegende dat geen alomvattende EU-actie heeft plaatsgevonden voor het verwijderen van dammen;
- M. overwegende dat de richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater doeltreffend was voor het verminderen van de verontreiniging van waterlichamen doordat de belasting van de biochemische zuurstofvraag, stikstof en fosfor in behandeld afvalwater in de EU werd verlaagd;
1. is verheugd dat de kaderrichtlijn water erin is geslaagd een toereikend governancekader voor geïntegreerd waterbeheer op te stellen en de verslechtering van de waterkwaliteit te

²⁷ <https://www.eea.europa.eu/publications/92-9167-025-1/page003.html>

vertragen;

2. is ingenomen met de beoordeling van de Commissie dat de kaderrichtlijn water geschikt is voor het beoogde doel, maar de tenuitvoerlegging ervan moet worden verbeterd en versneld;
3. betreurt dat de doelstellingen van de kaderrichtlijn water nog niet zijn behaald, hoofdzakelijk vanwege onvoldoende financiering, deels vanwege langzame tenuitvoerlegging, ontoereikende handhaving en wijdverspreid gebruik van de uitzonderingen van de richtlijn, betreurt dat de milieudoelstellingen onvoldoende zijn geïntegreerd in het sectoraal beleid en dat de helft van de wateren van de EU zich nog steeds niet in een goede toestand bevindt;
4. merkt op dat klimaatverandering een aanzienlijke negatieve invloed kan hebben op zoetwaterbronnen, aangezien droogtes leiden tot verminderde stromen in rivieren en hogere concentraties vervuilende stoffen, en hevige regenval leidt tot verhoogde afstroming uit steden en landbouwgebieden; benadrukt dat stijgende temperaturen leiden tot meer waterstress, hetgeen gevolgen heeft voor meerdere economische sectoren; onderstreept dat in de aankomende EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering naar behoren rekening moet worden gehouden met de veerkracht van waterecosystemen, overstromingen en waterschaarste;
5. stelt vast dat er ruimte is voor verbetering op het gebied van chemische stoffen; verzoekt de Commissie de lijst met relevante stoffen in de bijlagen bij de kaderrichtlijn water bij te werken; beveelt aan nieuwe richtsnoeren te ontwikkelen voor verbeterde monitoringmethoden voor chemische mengsels;
6. merkt op dat het beginsel “one out, all out” behouden moet blijven, maar een probleem vormt bij de communicatie over de geboekte vooruitgang wat betreft individuele parameters; verzoekt om aanvullende verslagleggingsmethodes (zoals de afstand tot het doel); benadrukt het belang van transparantie en het verstrekken van volledige informatie aan het publiek over de waterkwaliteit in de EU;
7. betreurt dat voor meer dan de helft van de waterlichamen van Europa uitzonderingen worden toegepast met beperkte rechtvaardiging; verzoekt dat de richtsnoeren voor het gebruik van uitzonderingen worden bijgewerkt om deze praktijk terug te dringen;
8. betreurt dat het beginsel van kostenterugwinning, waarmee wordt beoogd dat alle watergebruikers op doeltreffende en evenredige wijze financieel deelnemen, in meerdere lidstaten niet of nauwelijks wordt nageleefd; verzoekt de lidstaten adequaat waterprijnsbeleid te overwegen en te voeren en het beginsel van kostenterugwinning volledig toe te passen in overeenstemming met de kaderrichtlijn water; benadrukt echter dat alle burgers betaalbare toegang tot water moeten hebben;
9. benadrukt dat het belangrijk is dat de eutrofiëring van zowel zoete als zoute wateren die wordt veroorzaakt door stikstof en fosfor uit afvalwater en andere bronnen zoals de landbouw verder wordt aangepakt;
10. merkt op dat waterkrachtcentrales het grootste aandeel hernieuwbare energie in de EU leveren, wijst er echter op dat de bouw van dammen negatieve gevolgen kan hebben voor

habitats en dat uit hoofde van de kaderrichtlijn water strenge criteria worden gesteld voor de bescherming van hydromorfologische omstandigheden; pleit voor de strenge beoordeling van de gevolgen van de daaruit voortvloeiende veranderingen van de waterkwaliteit en ecosystemen;

11. merkt op dat de verschuiving van wegvervoer naar de binnenvaart gepaard moet gaan met de ondersteuning van duurzame alternatieve brandstoffen en technologieën voor de binnenvaart om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en de verslechtering van de kwaliteit van waterlichamen te voorkomen;
12. is verheugd dat de richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater resultaat heeft opgeleverd wat betreft het verminderen van de belasting en zo heeft bijgedragen tot de verbetering van de waterkwaliteit, betreurt echter dat de lozingen van industrieel afvalwater in opvangsystemen en stedelijke waterzuiveringsinstallaties niet zijn geanalyseerd bij de evaluatie van de richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater;
13. merkt op dat de problemen van overstort en de afvloeiing van stedelijk water, afzonderlijke systemen en kleine agglomeraties onvoldoende aan de orde worden gesteld in de richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater;
14. verzoekt de lidstaten de kaderrichtlijn water zo spoedig mogelijk en in ieder geval niet later dan 2027 volledig na te leven;
15. verzoekt de Commissie de lidstaten met technische bijstand en passende training en door het delen van goede praktijken en deskundigheid te ondersteunen bij de tenuitvoerlegging van de waterrichtlijnen;
16. verzoekt de Commissie streng en snel op te treden tegen inbreuken door de lidstaten en ervoor te zorgen dat alle lidstaten zo snel mogelijk en niet later dan 2027 volledig voldoen aan de kaderrichtlijn water; verzoekt de Commissie met klem op te treden inzake de lopende inbreukprocedures in verband met stelselmatige inbreuk op de waterwetgeving;
17. benadrukt dat het noodzakelijk is dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) wordt afgestemd op de kaderrichtlijn water wat betreft de behoefte aan meer maatregelen voor de bescherming van water in de landbouw; is ingenomen dat verbeterd nutriëntenbeheer als doelstelling is opgenomen in de nieuwe strategische GLB-plannen en de biodiversiteitsstrategie;
18. verzoekt de Commissie met klem de monitoringsystemen voor de waterkwaliteit te stroomlijnen en te verbeteren en onder meer gegevens te verzamelen over residuen en metabolieten van bestrijdingsmiddelen in de waterlichamen in Europa;
19. verzoekt de Commissie en de lidstaten strategieën voor droogtebeheer te ontwikkelen als onderdeel van de stroomgebiedbeheerplannen en overstromingsrisicobeheerplannen;
20. stelt voor droogtes aan te pakken met projecten voor het hergebruik van buiten gebruik gestelde groeven als reservoirs om regenwater en overstromingsgolven op te vangen; pleit voor onderzoek en investeringen op dit gebied;

21. verzoekt de lidstaten de noodzakelijke financiering vast te stellen en te garanderen en de inspanningen te vergroten voor het handhaven van en herinvesteren in bestaande infrastructuur die geen milieu- of volksgezondheidsproblemen veroorzaakt; benadrukt dat financiële steun nodig is voor innovatieve methodes en op de natuur gebaseerde oplossingen;
22. pleit ervoor dat de overstromingsrichtlijn beter wordt geïntegreerd in de beleidsmaatregelen om prioriteit te geven aan op de natuur gebaseerde oplossingen, en de financieringsstromen dienovereenkomstig worden aangepast;
23. verzoekt om meer maatregelen op het niveau van de Unie en de lidstaten voor het aanpakken van opkomende vervuilende stoffen zoals microplastics en farmaceutische producten;
24. pleit voor het verbeteren van de openbare raadpleging, bewustmaking van het publiek en onderwijs en het stimuleren van intersectorale dialoog;
25. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.